

รายงานผลพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้

(ประเภทครูผู้สอน)

บัณฑิต 6 ชั้น พัฒนาทักษะการอ่านการเขียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

นายณัทพงศ์ แก้วลี

ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านหนองไทร(พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คำนำ

การเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดของชีวิตการศึกษา เพราะเป็นช่วงที่นักเรียนกำลังเริ่มต้นฝึกทักษะพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระวิชา หากนักเรียนไม่สามารถอ่านออก เขียนได้ตั้งแต่ระดับชั้นต้น จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเรียนรู้วิชาอื่น และอาจก่อให้เกิดปัญหาการเรียนรู้ต่อเนื่องในระยะยาว

ทักษะการอ่านเขียนยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการแสดงออกทางความคิดของผู้เรียน ช่วยพัฒนากระบวนการทางสมอง เช่น ความจำ สมาธิ การสังเกต และการเชื่อมโยงภาพ เสียง และตัวอักษร การที่นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะช่วยส่งเสริมความมั่นใจในการเรียนรู้ ทำให้มีแรงจูงใจในการเรียน และพร้อมเปิดรับความรู้ในระดับที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ ความสามารถในการอ่านเขียนยังเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมต้น การส่งเสริมให้นักเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ จึงเป็นเป้าหมายสำคัญที่ทุกโรงเรียนควรให้ความสำคัญอย่างจริงจัง ทั้งในเชิงนโยบาย การจัดกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อนวัตกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน

ขอขอบพระคุณ นายสุชาติ ธารารมย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองไหล(พุทธเพิ่มพัฒนราษฎร์) คณะครูบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองไหล(พุทธเพิ่มพัฒนราษฎร์) และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและเอื้อเฟื้อ ข้อมูลจนรายงานเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้ จะอำนวยประโยชน์แก่ ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำ ขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

นายณัทพงศ์ แก้วลี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. ชื่อนวัตกรรม	1
2. ผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. ที่มาและความสำคัญ	1
5. วัตถุประสงค์	1
6. กลุ่มเป้าหมาย	1
7. เครื่องมือที่ใช้	1
8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	2
9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	3
10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	3
11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)	4
12. บทเรียนที่ได้รับ	4
13. เงื่อนไขความสำเร็จ	5
14. ภาพกิจกรรม	6

แบบรายงานนวัตกรรม ปีงบประมาณ 2567

1. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

บันได 6 ชั้น พัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. ผู้จัดทำ

นายณัทพงศ์ แก้วลี ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

3. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ 16 พฤษภาคม 2567 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2568

4. ที่มาและความสำคัญ

การออกแบบกระบวนการ 6 ชั้น พัฒนาให้อ่านออกเขียนได้ เรียงลำดับเนื้อหาออกเป็นขั้น เริ่มจากง่ายไปหายากและซับซ้อนยิ่งขึ้น กำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้นักเรียนตามขั้นตอนทีละขั้น โดยไม่ข้ามขั้น เห็นความสำเร็จง่ายนักเรียนจะเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนเมื่อประสบผลสำเร็จ นักเรียนจะรู้สึกภูมิใจในตัวเอง มีความมั่นใจว่าตัวเองก็สามารถเรียนรู้ได้ สามารถวัดประเมินผลความก้าวหน้า ของนักเรียนในแต่ละชั้น อย่างชัดเจน และนักเรียนก็มีแรงบันดาลใจในการเรียนขั้นต่อไป

5. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. พัฒนาทักษะ การอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเชื่อมั่นและกล้าที่จะเรียนรู้
3. เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อรายวิชา

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองไหล(พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์)

7. เครื่องมือที่ใช้

- 1.ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการอ่าน การเขียน
- 2.ชุดเกม สื่อ ใบงาน ที่สอดคล้องตามสาระและแผนการสอน

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ขั้นที่ 1: วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ (Problem Analysis)

- สำรวจและวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียน
- ใช้แบบประเมินทักษะการอ่าน เช่น การอ่านประสมคำ คำพื้นฐาน
- สังเกตพฤติกรรม เช่น ขาดความมั่นใจ ไม่กล้าอ่าน ขาดความสนใจ
- สัมภาษณ์ครู นักเรียน หรือผู้ปกครอง (หากจำเป็น)

ขั้นที่ 2: กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์

- ระบุให้ชัดว่า ต้องการพัฒนาทักษะอะไร เช่น "อ่านประสมคำ 1 พยางค์ได้"
- วางเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว เช่น "อ่านคำพื้นฐานได้ 80% "

ขั้นที่ 3: ออกแบบนวัตกรรม

- คิดรูปแบบสื่อหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัย ป.1 เช่น เกม กล่องสุ่มคำ การ์ดภาพ
- กำหนดชื่อ รูปแบบ และแนวทางการใช้งานของนวัตกรรม
- คำนึงถึง หลักการเรียนรู้ของเด็กเล็ก เช่น Active Learning, BBL, Multisensory

ขั้นที่ 4: ทดลองใช้ในชั้นเรียน (Try-Out)

- นำนวัตกรรมเข้าสู่ห้องเรียนจริง
- ใช้กับนักเรียนเป้าหมายอย่างน้อย 1-2 ครั้ง
- บันทึกผลการใช้งาน เช่น ความสนใจ ความเข้าใจ ความก้าวหน้า

ขั้นที่ 5: ประเมินผลการใช้นวัตกรรม

- ใช้แบบประเมินก่อน-หลังการใช้ (Pre-Test/Post-Test)
- สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
- สำรวจความพึงพอใจของนักเรียน/ครูผู้สอน

ขั้นที่ 6: ปรับปรุงและพัฒนา

- วิเคราะห์ผลการประเมิน แล้วปรับเนื้อหา/กระบวนการให้เหมาะสม
- เพิ่มสื่อเสริม เกม หรือกิจกรรมประกอบเพื่อความหลากหลาย

ขั้นที่ 7: สรุปและเผยแพร่

- เขียนรายงานผลการพัฒนาอย่างเป็นระบบ
- จัดทำเอกสารเผยแพร่ เช่น โปสเตอร์ บูรณาเสนอ หรือบทความวิชาการ
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครู หรือเข้าร่วมเวทีประกวดนวัตกรรม

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

บันได 6 ขั้น พัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นการจัดกิจกรรมที่เป็น Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง แปลตามตัวก็คือเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง ” ความรู้ ” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน, การเขียน, การโต้ตอบ, และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์, การสังเคราะห์, และการประเมินค่า ในกระบวนการพัฒนานวัตกรรมได้ศึกษาทฤษฎีที่ใช้อ้างอิงดังนี้

- ทฤษฎีการเรียนรู้ของพาฟลอฟ (Pavlov) และสกินเนอร์ (Skinner)
- ทฤษฎี Constructivism (Bruner, Piaget)
- แนวคิด Active Learning
- แนวคิด Brain-Based Learning (BBL)

10.กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมตามบันได 6 ขั้น พัฒนาการอ่านการเขียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขั้นที่ 1 ฝึกอ่านทุกวัน จากง่ายไปยาก

การฝึกอ่านซ้ำๆ ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่าน

ขั้นที่ 2 การฝึกเขียนตามคำบอก จากสิ่งที่อ่าน

ทำให้นักเรียนสามารถจดจำรูปคำและคุ้นเคยกับคำต่างๆ และเขียนได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 3 คัดลายมือ

การคัดลายมือทำให้นักเรียนได้ฝึกสมาธิจดจ่ออยู่กับสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้นานขึ้น

ขั้นที่ 4 วาดรูปประกอบคำ

เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถ่ายทอดความรู้ความคิด เป็นการฝึกเชื่อมโยงและสื่อสาร

ขั้นที่ 5 แต่งประโยค ตามรูปภาพที่วาดหรือเหตุการณ์

การนำคำมาแต่งเป็นประโยคสื่อสารรูปหรือเหตุการณ์จริง เป็นการฝึกคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ความหมายและหน้าที่ รวมถึงฝึกการเขียนอย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 6 เขียนคำตามภาพวาด

การเขียนอิสระตามความคิดของนักเรียน เป็นการรวบยอดบูรณาการใช้ทักษะต่างๆ ที่ได้ฝึกมา ตั้งแต่ขั้นแรกเข้าด้วยกัน ทั้งความรู้ความหมายของคำ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการเขียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถสื่อสารด้วยการเขียนได้อย่างถูกต้อง เมื่อทำครบ 6 ชั้นแล้ว เริ่มสอนชั้น 1- 6 ใหม่ ในระดับที่ยากขึ้นทีละน้อย เด็กจะมีพัฒนาการดีขึ้นเรื่อยๆจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในตัวเอง

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายมีผลพัฒนาทักษะการปฏิบัติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับดี
2. นักเรียนมีเจตคติที่ดีและสามารถนำทักษะการปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. นักเรียนมีสนุกกับบทเรียน มีความมั่นใจในการเรียนรู้

12. บทเรียนที่ได้รับ

1. ด้านนักเรียน

พัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง

- อ่านประสมคำ 1-2 พยางค์ได้อย่างถูกต้อง
- อ่านคำพื้นฐานได้มากขึ้นตามเป้าหมาย (เช่น 80% ของคำที่เรียน)

เข้าใจการประสมคำอย่างมีหลักการ

- เห็นความสัมพันธ์ของพยัญชนะ-สระ-ตัวสะกด
- เชื่อมโยงเสียง คำ และความหมายได้

เกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน

- สนุกกับกิจกรรมการอ่าน
- กล้าพูด กล้าอ่านมากขึ้น มีความมั่นใจ

มีพัฒนาการด้านสมองและการคิดอย่างเป็นระบบ

- ฝึกสมาธิ ความจำ การฟังอย่างตั้งใจ และการแยกแยะเสียงคำ

2. ด้านครูผู้สอน

มีเครื่องมือ/สื่อที่ใช้งานได้จริงในห้องเรียน

- ใช้นวัตกรรมเป็นสื่อหลักหรือสื่อเสริมการสอนได้หลากหลาย

พัฒนาทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

- เรียนรู้วิธีการออกแบบนวัตกรรมอย่างมีขั้นตอน
- สามารถปรับใช้กับรายวิชาอื่น ๆ ได้

เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning:

- ห้องเรียนมีชีวิตชีวา นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น

3. ด้านระบบการศึกษาและโรงเรียน

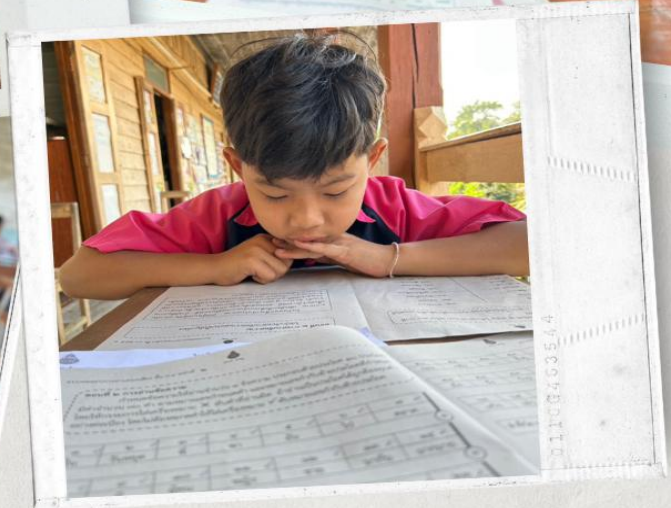
โรงเรียนมีรูปแบบนวัตกรรมเฉพาะของตนเอง

- สามารถใช้เป็นต้นแบบขยายผลในระดับกลุ่มโรงเรียน
- ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้น ป.1
- คะแนนการอ่านและความสามารถพื้นฐานเพิ่มขึ้น
- มีผลงานพัฒนานวัตกรรมเสนอเข้าสู่เวทีประกวด / วิจัยในชั้นเรียน
- ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูในระดับสูงขึ้น

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในเกณฑ์ดี
2. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย
3. นักเรียนมีความมั่นใจ และสนุกกับกิจกรรมการเรียนรู้

14. ภาพกิจกรรม

โรงเรียนบ้านหนองไหล(พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1